

Vestfold og Telemark fylkeskommune

HØRINGSINNSPILL - NY KULTURSTRATEGI

- høringsinnspill fra Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark

Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark har gjennomgått høringsutkast til ny kulturstrategi på styremøte i desember 2020 og på rektormøte i januar 2021. Dette høringsinnspillet er behandlet i styrets arbeidsutvalg på delegasjon fra styret.

Om Norsk kulturskoleråd, kulturskolene og kulturskolens manglende plass i kulturstrategien

Norsk kulturskoleråd er en samarbeids-, utviklings- og interesseorganisasjon for kommuner som har kulturskoler, og 22 av fylkets 23 kommuner er medlemmer hos oss. I Vestfold og Telemark tilbyr kulturskolene undervisning til ca 8000 elever fordelt på ca 9200 elevplasser. I tillegg tilbys undervisning/konserter/forestillinger til blant annet korps, kor, grunnskoler, barnehager, SFO, DKS, UKM, Den kulturelle spaserstokken, samt integreringstiltak for de med annen kulturell bakgrunn og psykisk og fysisk utviklingshemninger. I kulturskolene i Vestfold og Telemark arbeider det 362 lærere/administrativt personale, fordelt på 177 årsverk, der over 90% har høyere kunstfaglig utdanning. 250 av disse igjen har kunstfaglig utdanning på bachelor eller masternivå. Kulturskolene besitter således en svært sterk kunstfaglig kompetanse som kommunene nyter godt av i form av undervisning i kunstfagene, men også i forbindelse med utøving av ulike kunstneriske uttrykk.

Vi savner at kulturskolen er nevnt i kulturstrategien. Kulturskolen er en av kommunens få lovpålagte oppgaver innenfor kultur, hjemlet i Opplæringsloven § 13-6.

Kulturskolen er ikke et fritidstilbud, den er et lovpålagt skoleslag på linje med grunnskolen, dog med færre forskriftsmessige føringer, samt at den ikke er obligatorisk for alle. I tillegg har kulturskolen en nasjonalt utarbeidet rammeplan som svært mange av kommunene har vedtatt som sitt faglige og forvaltningsmessige rammeverk for sin kulturskole. Kulturskolen er således noe mer enn ett enkelt korps, kor, folkedanslag etc. I mange kommuner er kulturskolen kommunens viktigste verktøy i å tilrettelegge for egenutøvelse av kunstneriske uttrykk på tilpassede arenaer med gjennomgående profesjonelle lærere.

Kulturskolen vil få et eget kapittel i den neste barne- og ungdomskulturmeldingen som legges frem våren 2021, og det vil være naturlig at dette også gjenspeiles i kulturstrategien.

Vi kommer gjerne med innspill til hvordan kulturskolen kan skrives inn i strategien.

En kulturstrategi for fremtiden

Kulturstrategien har allikevel blitt godt mottatt i kulturskolene og Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark, og gir etter vår oppfatning, langt på vei gode rammer for en felles ønsket utvikling av kulturfeltet i vårt fylke. Høringsutkastet utgjør, etter vår mening, en kulturplattform som tydelig viser sammenhengen fra det nasjonale, via det regionale og til det lokale. Dette ønsker vi velkommen. I kulturskolene utgjør kulturutøvelse grunnmuren, og vi er selvsagt også svært positive til at kulturstrategien så tydelig fremhever viktigheten av det å selv være en aktiv kulturutøver, det være seg på fritiden, eller i skolen gjennom DKS, eller i barnehagen.

Kulturstrategien er godt skrevet, den er oversiktlig og ryddig inndelt, og den fremstår som godt gjennomarbeidet. Den bærer også preg av å være kunnskapsbasert. Vi opplever at mål

og tiltak henger sammen på en god måte i denne strategien. Mange av hovedområdene tangerer både mål og tiltak i Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark sin virksomhetsplan samt de kommunale kulturskolenes målsettinger, aktiviteter og kompetanse. Norsk kulturskoleråd og kulturskolene ønsker å bidra med sin kompetanse i dette arbeidet. Vi vil spesielt nevne følgende satsningsområder/mål/tiltak:

2.2 Inkludering

«Tilgang til kulturaktiviteter virker positivt på folks fysiske og psykiske helse. Fylkeskommunen skal derfor arbeide for at alle skal ha tilgang til tilrettelagte og universelt utformede arenaer og aktiviteter i sitt nærmiljø»

- Et inkluderende kulturliv der alle har muligheter til å skape, delta og oppleve.
- Arbeide med elevmedvirkning i Den kulturelle skolesekken.
- Sørge for at programmet til Den kulturelle skolesekken speiler vårt mangfoldige samfunn og bidrar til å utjevne sosioøkonomiske forskjeller.
- Tilby kulturprogram i barnehagene

Mange kulturskoler har over lang tid arbeidet med inkludering i et kulturperspektiv. Likeledes har mange kulturskoler lang erfaring med å tilby ulike former for undervisning og formidling av ulike kunstuttrykk i barnehager. Mange gode erfaringer er gjort, og arenaer samt god kunnskap og kompetanse er bygd opp. Dette kan både deles og utvikles.

2.4 Aktivitet

«...tilrettelegge for egenorganisert aktivitet, og sørge for at både innbyggere og tilreisende gis et variert kulturtilbud av høy kvalitet. Aktivitet har en viktig egenverdi, og bidrar til god fysisk og psykisk helse»

- Etablere et systematisk samarbeid mellom fylkeskommunen, Kulturskolerådet, Ung Kultur Møtes, kommunene og frivillige organisasjoner.
- Bidra til at unge talenter får vist seg på flere arenaer og blir brukt aktivt i oppdragsvirksomhet.
- Være pådriver for talentutvikling innen alle idrettsgrener og kulturuttrykk.
- Etablere en felles kulturell skolesekk for hele fylket.
- Bidra til rekruttering innenfor folkedans og folkemusikk.

Det kulturstrategien kaller talentutvikling heter i kulturskolene fordypning. Det at talentutvikling fremheves i både mål og tiltak i kulturstrategien er vi svært positive til. Kulturskolene i regionen har over mange år drevet ulike former for fordypningstilbud, kommunalt, interkommunalt og regionalt, og sitter også her på god kompetanse, erfaringer og kunnskap. Det er et stort behov for flere regionale tilbud, regional koordinering samt økt økonomi. Dette er ikke en jobb Norsk kulturskoleråd og kulturskolene klarer alene. Vi kan også opplyse om at det regionale fordypningsprosjektet som kjøres i kulturskolene pr tid er innenfor folkemusikk. Dette er et samarbeid mellom mange ulike kommuner og Universitetet i Sørøst - Norge, avd. Rauland.

2.5 Arenaer

«Den fysiske infrastrukturen omfatter arenaer der kulturaktivitet utøves, slik som idrettsanlegg, kulturhus, natur- og friluftsområder og områder for egenorganisert aktivitet.»

«Barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner er arenaer for formidling og opplevelse av kultur, blant annet gjennom Den kulturelle skolesekken. Lokaler og institusjoner for produksjon, opplæring, øving og formidling er arenaer som danner grunnmuren for mye av aktiviteten på kulturområdet.»

«Gode og tilrettelagte arenaer for å skape, utøve, vise frem og oppleve kultur av høy kvalitet.»

- Utrede muligheten for en årlig kulturgalla.
- Arbeide for å øke antallet sosiale møteplasser, nyskapende aktivitetsarenaer og anlegg for egenorganisert kulturaktivitet.

De kommunale kulturskolene har gjennomgående god tilrettelegging for egenaktivitet både hva gjelder tilbud innenfor ulike kunstfag samt tilpasset opplæring. Hva gjelder velegnede arenaer dette kan foregå på er det et behov for å utvikle disse. Norsk kulturskoleråd og kulturskolene hilser punktene om utvikling av tilrettelagte arenaer velkommen. Vi ser også et behov for at elever i kulturskoler og andre kulturinteresserte barn og unge kan få tilgang til å oppleve og utveksle kunstuttrykk på tvers av kommuner/kulturvandring mellom kommunene. Hvordan kan vi i samarbeid legge til rette for dette?

2.6. Internasjonalisering

«Gjennom deltakelse i internasjonale nettverk, prosjekter og samarbeid, bidrar fylkeskommunen til kulturutveksling på tvers av landegrenser.»

- Delta i minst to internasjonale FOU-samarbeid på kulturområdet.
- Jobbe nettverksbasert med internasjonale kunnskapsmiljøer og delta i internasjonale organisasjoner.
- Delta i internasjonale prosjekter og samarbeid for å utvikle og forbedre det regionale kulturtilbudet.
- Delta på aktuelle internasjonale konferanser og workshops.
- Publisere forskning og resultater av faglig arbeid i internasjonale tidsskrifter og på digitale plattformer rettet mot et internasjonalt publikum.
- Søke internasjonale midler til kulturfaglig utviklingsarbeid.
- Utvikle og gjennomføre EU prosjektet 'The WOW Experience' – et samarbeidsprosjekt mellom skole og kultur for meningsfulle kunstopplevelser i skolen.

Dette er svært spennende utviklingsområder, også for kulturskolene. Den norske kulturskolen har gjennom femti år, samt gjennom den nasjonale rammeplanen «Mangfold og fordypning», langt på vei funnet sin identitet som skoleslag. Vi ser at både FoU-arbeid/samarbeid og internasjonalt samarbeid kan gi kulturskolene og kulturen i Vestfold og Telemark et løft i videre utvikling og heving av kvaliteten.

Ny fylkeskommune, ny rolle

Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark bifaller at den nye fylkeskommunen raskt har definert og tydeliggjort sin rolle som regional utviklingsaktør:

Fylkeskommunen vil i rollen som regional utviklingsaktør på kulturområdet fra 2021 til 2024 legge vekt på å være:

- *kunnskapsleverandør og kompetanseutvikler*
- *koordinator*
- *samarbeidspartner*
- *tilskuddsyter og premissleverandør*

Andre endringer/tillegg

1. Referanser til avtaler som regulerer samarbeid mellom kulturskoler, UKM og DKS

Vi savner referanser i kulturstrategien til [intensjonsavtalen](#) mellom Norsk kulturskoleråd, Kulturtanken, UKM og Ungdom og fritid, samt [samarbeidsavtalen](#) mellom Kulturtanken og Norsk kulturskoleråd. Dette er sentrale avtaler som blant annet peker på kulturskolenes rolle i samarbeidet om DKS, UKM og FoU.

2. Det sammenhengende utdanningsløpet innenfor kunstfag fra 0 – 19, videregående skole sin rolle

Et velfungerende kulturliv er avhengig av at mange ulike aktører tar et ansvar for opplæringen innenfor ulike kunstfag. I perioden 0 – 19 år er kulturskoler, videregående skoler, barnehager, grunnskoler, kor, korps, danseskoler og annet frivillig kulturliv sentrale og samarbeidende aktører i å gi barn og unge en solid ballast og utdanning innenfor kunstfagene. I alderen 16 - 19 år er videregående skolene gjennom sine tilbud Musikk, Dans og Drama (MDD) og Kunst, Arkitektur og Design (KAD) svært viktig da de har en fordypning i disse fagene som de andre aktørene ikke kan konkurrere med. Alle disse aktørene virker sammen, og virker samtidig. Opplæringen innenfor den videregående skolen handler således ikke bare om utdanning, men også om kulturpolitikk. Vestfold og Telemark fylkeskommune har ansvaret for begge deler. Der opplæring og folkehelse sår ved å styrke elevene i deres kunstfaglige utdanning høster kultur og regional identitet de samme dyktige elevene i kommunalt og regionalt kulturliv.

Alt henger sammen i et kulturelt økosystem og må ses i sammenheng.

Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark mener det er avgjørende at rollefordelingen og samspillet mellom Opplæring og folkehelse og Kultur og regional identitet i forhold til denne problematikken tas inn i kulturstrategien.

Fremover

Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark og kulturskolene ser frem til et tett, konstruktivt og inspirerende samarbeid i årene som kommer og hilser temaplanene velkommen. Vi gleder oss til å medvirke i dette arbeidet.

Vi ser helt klart områder hvor vi kan bidra i samarbeidet med å oppnå god måloppnåelse i

henhold til kulturstrategiens mål, men også områder der vi ser at vi trenger kompetanse-
utvikling.

For styret i Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark
Knut Øverland, rådgiver (sign.)